

Warszawa, 18 kwietnia 2008 r.

**ORZECZENIE SĄDU KOLEŻEŃSKIEGO IZBY WYDAWCÓW PRASY
W SPRAWIE SKARGI
„PHOENIX PRESS” SP. Z.O.O. NA DZIAŁALNOŚĆ „EDIPRESSE POLSKA” S.A.**

Zespół Orzekający Sądu Koleżeńskiego IWP w składzie Michał Zaremba (Przewodniczący), Julian Beck i Marek Jackiewicz, po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 18 kwietnia 2008 r. wniosku (skargi) spółki „Phoenix Press” z dnia 25 lutego 2008 r. na działalność „Edipresse Polska” S.A.

postanowił:

1) uznać wniosek za niezasadny w części dotyczącej żądania nakazania zaprzestania przez spółkę „Edipresse Polska” wprowadzania do obrotu czasopism:

„Uczucia i Tęsknoty. Historie, które napisało życie”
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Zawsze Miłość”,
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Wybacz mi”,
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Samotne serca”, „Chwila Relaksu i Wzruszeń”;

2) nakazać zaprzestania przez spółkę „Edipresse Polska” naruszania postanowień Statutu IWP oraz Kodeksu Dobrych Praktyk poprzez wydawania pisma o tytule „Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Chwila rozrywki”

3) podać fakt naruszenia przez spółkę „Edipresse Polska” postanowień Statutu IWP i Kodeksu Dobrych Praktyk do wiadomości publicznej w formie publikacji w materiałach informacyjnych Izby Wydawców Prasy.

4) ze względu na brak właściwości, odmówić wydania opinii o istniejących zwyczajach dotyczących działalności wydawniczej

UZASADNIENIE

Skarżąca Spółka „Phoenix Press” zwróciła się we wniosku z dnia 25 lutego 2008 r. (uzupełnionym pismem z dnia 28.02.2008 r.):

1) o nakazanie spółce „Edipresse Polska” zaprzestania naruszania postanowień Statutu IWP oraz Kodeksu Dobrych Praktyk poprzez wprowadzenie do obrotu czasopism:

„Uczucia i Tęsknoty. Historie, które napisało życie”
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Zawsze Miłość”,
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Wybacz mi”,
„Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Samotne serca”, „Wydanie specjalne. Uczucia i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Chwila rozrywki”, „Chwila Relaksu i Wzruszeń”;

2) o podanie do wiadomości publicznej w prasie branżowej oraz dziennikach faktu naruszenia przez spółkę „Edipresse Polska” postanowień Statutu IWP i Kodeksu Dobrych Praktyk, w szczególności zasad uczciwej konkurencji, etyki zawodowej i dobrych obyczajów kupieckich;

MWZ

3) o wydanie negatywnej opinii o prowadzonych przez „Edipresse Polska” S.A. działaniach nieuczciwej konkurencji zmierzających do zawłaszczenia rynku wydawniczego z segmentu czasopism story przy wykorzystaniu dorobku i doświadczenia Skarżącego.

Zdaniem Skarżącej wydając wymienione powyżej tytuły spółka „Edipresse Polska” naruszyła postanowienia Kodeksu i Statutu IWP poprzez niedopuszczalne:

- a) naśladownictwo brzmienia i szaty graficznej okładek, tytułów oraz wnętrza czasopism wydawanych przez Skarżącego (w tym takich elementów graficznych jak: wizerunek obejmującej się pary oraz kształt i kolor czcionki tytułu oraz kształt i kolor jego tła – czerwony kwadrat). Chodzi tu o takie pisma Skarżącej (oraz dodatki do nich) jak: „Z Życia Wzięte”, „Sukcesy i Porażki”, „Kalejdoskop Losów”, „Życie i Nadzieja”, „Emocje i Wzruszenia”, „Krzyżówki dla Ciebie”, „Chwila na Relaks”, „Czas na Relaks”, „Chwila na Rozrywkę”, „Z Życia Wzięte. Najlepsze Panoramy”, „Z Życia Wzięte. Duże Litery”, „Z Życia Wzięte. Wydanie Specjalne. Krzyżówki dla Ciebie”,
- b) naruszenie zarejestrowanego przez Skarżącą znaku towarowego poprzez wykorzystywanie jego elementów graficznych (apli) oraz treściowych (wyrażenia „z życia wzięte”);
- c) naśladownictwo strategii wydawniczej polegającej na wydawaniu wydań specjalnych oraz połączeniu formuły pisma typu *story* z krzyżówkami.

Rozpatrując zasadność wniosku Sąd uwzględnił w szczególności § 13 pkt 3 Statutu IWP, zgodnie z treścią którego: „Członek ma obowiązek przestrzegania zasad etyki zawodowej i dobrych obyczajów kupieckich.”

Ponadto Sąd wziął również pod uwagę następujące postanowienia Kodeksu Dobrych Praktyk Wydawców Prasy:

zasada 1.6. „Tworzenie nowego lub modernizację istniejącego tytułu prasowego, należy dokonywać z poszanowaniem prawa. W szczególności może być adaptacją rozwiązań lub formuł wydawniczych ogólnie znanych, udostępnianych lub rekomendowanych przez ich twórców.”

zasada 5.2.3. „Wydawcy nie mogą wykorzystywać w działaniach promocyjnych w całości lub części znaków towarowych innych tytułów prasowych lub ich sloganów reklamowych.”

zasada 5.3. – „Wydawca nie może podejmować działań, które utrudniają innemu wydawcy dostęp jego tytułu do rynku – w szczególności w rozumieniu stosownych postanowień ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.”

Ze względu na treść cytowanych zasad konieczne stało się również uwzględnienie przepisów prawnych mających zastosowanie dla oceny spornej sytuacji, czyli przepisów prawa autorskiego, prawa własności przemysłowej oraz prawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a zwłaszcza:

(ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych)

„Art. 1 ust. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).”

„Art. 3 Zbiory, antologie, wybory, bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego, nawet jeżeli zawierają niechronione materiały, o ile przyjęty w nich dobór, układ lub zestawienie ma twórczy charakter, bez uszczerbku dla praw do wykorzystanych utworów.”

(ustawa z 16.04.1993 r. - o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji)

„Art. 10. ust. 1. Czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie towarów lub usług albo jego brak, które może wprowadzić klientów w błąd co do pochodzenia, ilości, jakości, składników, sposobu wykonania, przydatności, możliwości zastosowania, naprawy, konserwacji lub innych istotnych cech towarów albo usług, a także zatajenie ryzyka, jakie wiąże się z korzystaniem z nich.”

„Art. 13. 1. Czynem nieuczciwej konkurencji jest naśladowanie gotowego produktu, polegające na tym, że za pomocą technicznych środków reprodukcji jest kopiowana zewnętrzna postać produktu, jeżeli może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu.

2. Nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji naśladowanie cech funkcjonalnych produktu, w szczególności budowy, konstrukcji i formy zapewniającej jego użyteczność. Jeżeli naśladowanie cech funkcjonalnych gotowego produktu wymaga uwzględnienia jego charakterystycznej formy, co może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu, naśladowca jest zobowiązany odpowiednio oznaczyć produkt.”

(ustawa z 30.06.2000 r. - Prawo własności przemysłowej)

„Art. 156.

1. Prawo ochronne na znak towarowy nie daje uprawnionemu prawa zakazywania używania przez inne osoby w obrocie:

1) ich nazwisk lub adresu;

2) oznaczeń wskazujących w szczególności na cechy i charakterystykę towarów, ich rodzaj, ilość, jakość, przeznaczenie, pochodzenie czy datę wytworzenia lub okres przydatności;

3) zarejestrowanego oznaczenia lub oznaczenia podobnego, jeżeli jest to konieczne dla wskazania przeznaczenia towaru, zwłaszcza gdy chodzi o oferowane części zamienne, akcesoria lub usługi;

4) zarejestrowanego oznaczenia geograficznego, jeżeli prawo do jego używania przez te osoby wynika z innych przepisów ustawy.

2. Używanie oznaczeń wskazanych w ust. 1 jest dozwolone tylko wówczas, gdy odpowiada ono usprawiedliwionym potrzebom używającego i nabywców towarów i jednocześnie jest zgodne z uczciwymi praktykami w produkcji, handlu lub usługach.”

Po zapoznaniu się z argumentacją obu Stron sporu Sąd stwierdził co następuje:

Co do zasady nie stanowi naruszenia prawa ani zasad etyki zawodowej i dobrych obyczajów naśladownictwo strategii wydawniczej polegającej na wydawaniu specjalnych wydawnictw czy dodatków czy łączeniu różnych formuł wydawniczych w jednym piśmie.

Nie wydaje się również, by w niniejszej sprawie doszło do naruszenia przepisów prawa autorskiego. Wynika to z faktu, że zaprezentowane okładki czasopism (podobnie zresztą jak i okładki innych pism zaliczanych do tego samego segmentu rynkowego) charakteryzują się znikomym ładunkiem oryginalności, co przemawia przeciwko objęciu ich ochroną prawa autorskiego. Poza tym, nawet jeśli przyjmie się, że stanowią one utwory w rozumieniu tego prawa, trzeba również uwzględnić fakt, że wzorce projektowania tego typu *layout-ów* są od dawna znane i powszechnie stosowane. Należą więc do domeny publicznej.

Jeżeli chodzi o kwestię naruszenia przepisów i postanowień mających na celu ochronę konkurencji, to również wypada uznać, że nie można mówić w tym przypadku o ich naruszeniu. Wprawdzie oczywiste jest, że podobieństwo czasopism „Edipresse Polska” S.A. do pism Skarżącej nie jest efektem przypadku lecz celowego działania. Jednak podstawowym kryterium, które winno mieć w tego typu sporach zastosowanie jest nie samo podobieństwo, ale ryzyko wprowadzenia w błąd potencjalnego czytelnika takich pism. Należy w tym kontekście podkreślić, że spółka „Edipresse Polska” nie dopuściła się prostego skopiowania cudzego produktu, lecz stworzyła nowe czasopisma posiadające niektóre z cech pism Skarżącej. Niebezpieczeństwo pomyłki w odniesieniu do takich kompilacji jest więc w praktyce bardzo małe, zwłaszcza jeśli konkurujące periodyki oznaczone są zupełnie inaczej brzmiącymi tytułami.

Powyższe stwierdzenia nie odnoszą się do kwestii zbieżności pisma Spółki „Edipresse Polska” zatytułowanego „Wydanie specjalne. Uczuć i tęsknoty. Historie, które napisało życie. Chwila rozrywki” z tytułem ukazującego się dłużej pisma „Phoenix Press” – „Chwila na rozrywkę”. Tego typu podobieństwo niewątpliwie narusza prawa Skarżącej do tytułu i stanowi pogwałcenie przepisów o ochronie konkurencji oraz dobrych obyczajów.

Zdaniem Sądu, nie można natomiast zarzucić spółce „Edipresse Polska” naruszenia praw spółki „Phoenix Press” do znaku towarowego nr 102739 (przedstawiającego wyrażenie „Z życia wzięte” na tle czerwonej apli). Jeśli bowiem nawet przyjmie się, że wykorzystanie przez „Edipresse Polska” na okładce jego pisma „Uczucia i Tęsknoty. Historie, które napisało życie” zwrotu „z życia wzięte” stanowi ingerencję we wspomniane prawo, to ze względu na brak właściwych synonimów oddających charakter produktu opatrzonego tym sformułowaniem, jego użycie wydaje się usprawiedliwione. W niniejszej sprawie znajdowałby więc zastosowanie art. 156 ust. 1 pkt 2 ustawy - Prawo własności przemysłowej.

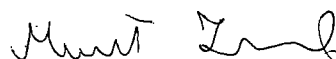
Skarżąca wniosła również o podanie faktu naruszenia przez spółkę „Edipresse Polska” postanowień Statutu IWP i Kodeksu Dobrych Praktyk do wiadomości publicznej w prasie branżowej oraz dziennikach. W opinii Sądu, wystarczającym środkiem o osiągnięcia celów niniejszego orzeczenia jest jego opublikowanie w materiałach informacyjnych IWP, w szczególności jego ogłoszenie na stronie internetowej Izby.

Ze względu na brak właściwości, Sąd Koleżeński zmuszony jest odmówić żądaniu Skarżącej wydania opinii o istniejących zwyczajach dotyczących działalności wydawniczej (§ 8 pkt 5 Statutu). Ani bowiem § 31 Statutu ani, tym bardziej, § 8 Regulaminu Sądu nie przewidują Jego kompetencji do formułowania tego typu opinii. Jak się wydaje, zgodnie z przewidzianą w § 25 ust. 2 Statutu zasadą domniemania kompetencji prawo takie przysługuje Zarządowi.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje odwołanie do Zespołu Odwoławczego. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem Przewodniczącego Sądu Koleżeńskiego w terminie czterech dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem Stronie wnoszącej odwołanie.

Michał Zaremba

Przewodniczący Zespołu Orzekającego

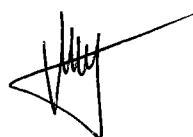
Julian Beck

Sędzia

Marek Jackiewicz

Sędzia

Marek Frąckowiak

Protokolant